

Skrifstofa sjúkrahúsa og sérþjónustu  
Nefndasvið skrifstofu Alþingis  
Austurstræti 8-10  
150 Reykjavík

10. mars 2023

**Efni: Umsögn BHM um drög að frumvarpi til laga um breytingu á lögum um heilbrigðisþjónustu, lögum um landlækni og lýðheilsu og lögum um réttindi sjúklunga (refsiábyrgð heilbrigðisstofnana og rannsókn alvarlegra atvika). Mál nr. 40/2023.**

Bandalag Háskólamanna (BHM) fagnar þessum frumvarpsdrögum enda löngu tímabært að ábyrgðin á alvarlegum atvikum sem verða, eins og oftast er raunin, vegna samverkandi þátta sé sett á stofnanirnar sjálfar en ekki einstaka starfsmenn. Það verður afar jákvætt skref bæði fyrir öryggismenningu og hvata starfsfólks til að tilkynna alvarleg atvik.

BHM styður líka heils hugar að alvarleg atvik í heilbrigðiskerfinu verði meðhöndluð á svipaðan hátt og til dæmis er gert þegar um samgönguslys er að ræða en vill ganga lengra en gert er í frumvarpsdrögunum. Nánar tiltekið leggur bandalagið til að sett verði á fót sérstök rannsóknarnefnd alvarlegra atvika í heilbrigðiskerfinu sem skipuð væri sérfræðingum með ólíka menntun. Þó yrði tryggt að ávallt væri í nefndinni í hið minnsta einn sérfræðingur með sambærilega menntun og reynslu og sá aðili (eða aðilar) sem síðastur í þeirri atburðarrás sem leiddi til hins alvarlega atviks, þegar við á.

BHM vill einnig árétta:

- Mikilvægi þess að réttur aðstandenda til upplýsingagjafar sé tryggður. Í 4. gr. frumvarpsdraganna segir að veitendum heilbrigðisþjónustu sé skylt að tilkynna landlækni um alvarleg atvik og að tilkynna beri atvikið einnig sjúklingi og nánustu aðstandendum hans. Þá segir að sjúklingum og aðstandendum sé einnig heimilt að tilkynna alvarlegt atvik. Í 7. gr. segir svo að í tilfellum þar sem landlæknir ákveður að ekki sé tilefni til rannsóknar eigi sú ákvörðun að vera skrifleg og tilkynna eigi hana þeim sem tilkynnti atvikið. Ekki verður séð að landlækni sé skylt samkvæmt drögunum að tilkynna sjúklingi og/eða aðstandendum hans, þegar þau eru

ekki tilkynnendur atviks, um þá ákvörðun sína að ekki sé tilefni til rannsóknar. Þetta finnst bandalaginu að þurfi að laga.

- Mikilvægt er að tryggja mönnun og fjármögnun landlæknisembættisins eða þess aðila sem rannsakar atvik svo hægt sé að ljúka rannsókn hvers atviks innan ásættanlegra tímamarka.
- Tryggja þarf stöðu sjálfstætt starfandi heilbrigðisstarfsfólks. Skýrt þarf að vera í frumvarpinu að ef atburðarrásin sem leiðir til alvarlegs atviks endar hjá sjálfstætt starfandi heilbrigðisstarfsmanni (hvort sem það er í gegnum útboð stofnunar eða með hvaða hætti öðrum) þá sé ábyrgðin enn stofnunarinnar, enda ber hún ábyrgð á atburðarrásinni fram að því.

Virðingarfyllst,



Friðrik Jónsson,  
formaður BHM.